

A szociáldemokrácia városatyák

a Bethlen-kormány vád alá helyezését, moratóriumot, a statárium visszavonását, a tilkos választójog bevezetését, a munkanélküliség sürgős enyhítését

indítványozzák a novemberi közgyűlésre benyújtott indítványaikban

(A Délmagyarország munkatársától.) Mint emlékeztetés, a legutóbbi közgyűlésen nagy vihar volt a szociáldemokrata városatyák politikai vonatkozású indítványai körül. Az indítványokat nem egészen negyvennyolc órával a közgyűlés előtt nyújtották be az indítványozók, a közgyűlés kormánypárti többsége úgy határozott, hogy nem kívánja tárgyalni őket. A törvény rendelkezései szerint az indítványokat minden további nélkül a legközelebbi közgyűlés napirendjére kell kitűzni, ha csak az indítványozók időközben vissza nem vonják. A szociáldemokrata városatyák, nehogy valami újabb meglepetés érje őket, a legközelebbi, a november 28-ra összehívott közgyűlésre a biztosság kedvéért ismét benyújtották indítványaikat.

Az indítványok lényege nem változott, csak az indoklás bővült a legutóbbi közgyűlés óta eltelt idő politikai eseményeiből merített adatokkal.

A Bethlen-kormány vád alá helyezését sürgető indítványukban többek között azt írják, hogy a 33-as biztosság tárgyalásairól kiadott jegyzőkönyvekből, a népszövetségi biztosság jelentéséből megállapítható, hogy a Bethlen-kormány politikája idézte föl a mai válságot. A Bethlen-kormány vád alá helyezését azért indítványozzák, nehogy az ország népe még egyszer áldozata lehessen ilyen gazdálkodásnak.

Indítványozzák, hogy feliratilag kérje a közgyűlés a kormánytól az új közigazgatási törvény megalkodását az általános, tilkos választójog figyelembevételével.

Indítványozzák, hogy írjon fel a közgyűlés a kormányhoz és kérje a mezőgazdák számára biztosított moratórium kiterjesztését a kiskereskedőkre és a kiskereskedőkre is.

Indítványozzák, hogy fejezze ki a közgyűlés bizalmatlanságát a Károlyi-kormány iránt, amely a statárium életbeléptetésével és a gyűléstilalommal még a Bethlen-kormány által meghagyott szabadságjogokat is megsemmisítette, követelje a statárium visszavonását, a közszabadságok helyreállítását, az általános,

tilkos választójog azonnali törvénybeiktatását és új választások megtartását.

Írjon fel a közgyűlés a kormányhoz, hogy a munkanélküliség enyhítése érdekében vonjon adóztatás alá minden munkanélküli jöve-

Kányalakomák véres maradványai a fogadalmi templom toronyszobáiban

(A Délmagyarország munkatársától.) Az árkádos Templom-tér forgalma nem valami nagy. A csonkatoronyba telepített galambok zavartalanul sütkérezhetnek a párkányokon, röpdöshetnek a tornyok között. Csak olyankor támad riadalom közöttük, amikor a fogadalmi templom legfelső csúcsánál feltűnik a véreskőrű ellenség sötét alakja. A galambok ilyenkor nyilsebes repüléssel menekülnek búvóhelyeikre és a kánya — mert ez az ellenség — nyugodt biztonsággal helyezkedik el valamelyik kópárkányon és onnan lesi a terepet.

A kányákra Roziár János, a csonkatorony galambászatának vezetője hívta fel a figyelmünket. Bemutatott egy galambroncsot, az egyik kányalakoma véres maradványát. A szegény galambból nem maradt más, mint két összekuszált tollu szárny és néhány véres csontdarab. Roziár szombaton délelőtt felkavart bennünket a templomtornyok padlásodúiba, ahol szörnyű ebédelt rendezett be magának a két galambvadász.

Két kánya garázdálkodik és rendez tömegmészárlást a galambok között. Őszi-tavaszig a templomtornyokban van a főhadiszállásuk, tavasszal elhagyják a várost és valami messze erdőbe repülnek, ahol a fészkek lehet.

Sokszáz galambáldozata van már ennek a véres passziónak és valamennyi áldozat nemesebb fajta, mert a gyorsabbrepű vadócok biztosan elmenekülnek a kalózkodó kányák elől.

A szegedi galambgazdák már régen elhatározták, hogy hadat üzennek a két Szegedre szokott kánya ellen, de valószínű, hogy csak a legkeményebb téli fagyok juttatják horogra a rablókat, amikor érvényesül majd a csapdába tett csalétek varázsa, vagy a kiéhezett ragadozó felfalja a mérgezett húst.

A templomtornyok szellős szobáiban ugyszólván mást sem lehet látni, mint a véres kánya-

delmet, azonkívül a vagyonból és a munkából származó jövedelmeket évi 3600 pengőn felül. Mindaddig, amíg ezek befolytak, a város lakossága által befizetett szükségadót munkálmunkák teremtésére és a munkanélküliek segélyezésére használja fel a város.

Ezekhez a múlt hónapban benyújtott indítványokhoz a szociáldemokrata városatyák egy interpellációt is csatoltak. Azt kérdik a polgármestertől, hogy tud-e arról, hogy egyes elemi iskolákban a beíratás alkalmával beszedett mozipénzeket kívül legutóbb ismét husz-husz fillért fizetettek a tanulókkal.

lakomák nyomait. Szélszaggatott galambtetemek, véres tollak és csontok hevernek mindenfelé. Az egyik toronyszobában, ahol a hősök harangjának vasszerkezete van, legalább harminc galamb maradványait találtuk. Volt olyan közöttük, amelyből nem is lakmározott a telhetetlen rabló. Csak megdőlő áldozatát és odadobta a csontok és tollak garmadája. A legbiztosabb fegyver ellene a puská lenne, de állítólag nem adnak engedélyt a használatára.

A Templom-tér gyér közönsége igen gyakran lehet tanúja a kányák véres galambvadászatának. A sötétollu madár úgy csap rá gyanútlan áldozatára a levegőben, hogy annak ideje sem marad a menekülésre.

Amíg a toronyban jártunk, találkoztunk az egyik rablóval. Kinn ült az egyik fehér párkányon és ott zabálta egyik friss áldozatát. Közeledésünkre felszállt, egy darabig ott cirkált a torony körül, aztán villámgyors repüléssel elszökött Ujszeged felé. Utjából riadtan menekültek a galambok.

A galambgazda a kányales után megmutatta a csonkatorony emeleti szobáiban berendezett galambtenyészetet. Százhusz hófehér galambot vett ide a megyéspüspök és Klebelsberg volt kultuszminiszter. A százhusz közül már csak hatvan van meg, a többi nagyrésze a kányák lakomája volt, de sok el is hullott. Elmondotta Roziár, hogy a vadócok fertőzték meg a galambok ivóvizét. Ezért mérgezték az idegen galambokat. Most is elpusztítják azokat, tekintet nélkül tollának színére, amelyről látszik, hogy betegek. De az egészségeseket, amelyeknek a tanyája a fogadalmi templom szöglettornyáiban van, nem bántják. Ezek a galambok a plébánia galambjai. Nincs más ellenük, csak a kánya. De az mindennap kiveszi közülük a maga áldozatát.

A bac ilus

Irta Móra Ferenc

Barátom-uram, kedves korrektorom, a Gutenberg nevére kérem, hagyja ugy ezt a szót, ahogy én kiírtam! Tudom, hogy nincs értelme, de az nem baj — hiszen, szó köztünk maradjon, néha ír az ember olyant, aminek nincs értelme. Ilyenkor a javítónoki tudomány szokott bennünket megértelmesíteni, csinálván a nietzscheánus-ból Nietzsche Jánost, ahogy éppen az előbb láttam egy pesti újságban. Különbözik tudom én ezt abból az időből is, mikor magam is mint korrektor szolgáltam Magyarországot. (Már mint a Holló Lajos lapját, harmincöt esztendővel ezelőtt.) És bizony én is megselekedtem, hogy a Bartha Miklós vezércikkében a lufi székelty mindenütt kijavítottam lófi székeltyre, mert botanikus műveltségem annak több értelmét éreztem. Hogy aztán Bartha Miklós miképpen intézte el a dolgot a megfűvesített székelty primipilusokkal, azt nem tudom, de engem alighanem megátkozott s nem is fogant nélkül. Mert ha mást nem is, sajtóhibát a könyveimben annyit hagyok a maradékaimra, mint más ember hadikölcsönt és család körben ezeket is lehet úgy értékesíteni, mint a hadikölcsön-kötvényeket. Ha valaki szemére veti az unokáimnak, hogy az ősük még csak egy rongyos Nobel-díjat se hagyott rájuk, mindent rá lehet fogni a korrektorokra. (Azt már nem muszáj tudni a maradékoknak, hogy az ősük kézírása senkinek örömet nem szerzett, csak ha egy-egy idegenfogalmas igazhítt muzulmánnak a kezébe került. Az mind török írásnak nézte és megpróbálta elolvasni s mind azzal tette le, hogy az tulajdonképpen ó-török kufi írás, amit csak a konstantinápolyi nagy-imám tud elolvasni. En meg ilyenkor mindig azt konstatáltam, hogy a grafologia török testvéreinknél is igen fejlett tudomány lehet.)

.... Elég az hozzá, hogy a cím nem sajtóhiba s én viszem érte a felelősséget. Én pedig úgy jutottam hozzá, hogy ma délelőtt megálltam egy kicsit a templom kapujában, az öreg emberek, öreg asszonyok, sánták, bénák, rossz-szeműek, mindenféle isten-szegényekéi közt. Krajcárosztogatás után már nem sok ügyet vetettek rám, tették maguk közt a díjtát, mintha ott se volnék.

Hát bátya, a háborúba jobb vót, — magyarázta egy félnyaku öregasszony a mellette gubbasztó reszketős fejű apókanak. — Látja kend, akkor mindönkinek vót halottja, oszt aki gyászolt, az mind mögádódozt.

Az se vót jó, — mondott vétót az apóka fokozott fejrázással. — Mindég rajta vót az embörön az ijedelöm, hogy bekívánja katonának a császár.

Ezen egy kis nevetés támadt s most egy szemöldöktelen, dagadtkepű asszony vette át a szót. Gyerekek ha krumpliból babaféjét csinálnak, az szokott ilyen lenni.

Valami nagy döghalál ha lönné, akkor tán fölvirradna ránk egy kicsit.

Az, az, — hagyta helyben egy másik vénység, akinek akkor is imádságra csücsörödött már a szája, ha semmit se szólt. — Csak egy kis döghalált adna mán az a fölségős jó Uristen, legalább halottmosogatónak elvihetné magát az embör.

Nylódott-cukogott a templomajtó, Isten szegényekéi hirtelen kórusha fogtak a Krisztus irgalmasságáról. Pénzcserést hallottam s hogy szemmel se zavarjam az irgalmasság cselekedetét, hátat fordítottam és belemeredtem a napsütésbe.

A levegőben ezrével rezgett valami parányi kis muslinca, aminek, ha jól vélem, chlorops a becsületes neve ebben a rendtartó világban, amelyben mindennek nevének kell lenni. De ha nem annak hívják, az se baj, hiszen ő se tudja a tulajdon nevét, hát akkor én mért volnék vele köteles? Annyit azonban bizonyosan tudok, hogy más

esztendőkből korábban van a szezonjuk, ilyen későn még sose találkoztam velük. Hol voltak eddig, honnan jöttek, mi keresni valójuk nekik még halottakhava végén is a nap alatt?

Azért se tudom biztosan konstatálni a mikulák rovar személyazonosságát, mert nagyon bajos megfigyelni a napfénynek ezt az ideitlen gyermekét. A szárnya ötször akkora lehet, mint a teste s a szárnya se nagyobb egy gombostű-fejénél. Egyet legyintek a kezemmel s egész népet pusztítottam el. Összecsapom a tenyerem s oda van egy egész világ. De minek bántanám őket, mikor ők se bántanak senkit? Tánconak, keringenek, örülnek a pár órás életüknek. (Nyilván azért, mert csak pár órá.)

Hát én nem állok a muslincavégzet szolgálatába, hanem egy gunárnyaku holdas ugyancsak tessekelte el őket a feje fölül a nagyszemű jeruzsálemi olvasóval. Némi feltűnést kelt ez a hadakozás az éhenhalók konventjében, amely megszolgálván a könyörület filléreit, újra a helyzet megbeszélésével foglalkozik.

Mért bánti kend? — fogja pártját a muslincáknak egy asszonyszemély. — Azt hallottam az uccasöprőtől, hogy ez a korela-férög.

Az csak nyáron van. Ez bac ilus.

Ezt egy élemedett férfi mondja, akinek pápaszeme van, még pedig madzaggal megerősítve hátul, ennél fogva szemmeláthatóan némi tekintélynek örvendő.

A gunárnyaku azonban ez egyszer nem sokat ad a világi dolgokban verzáus pápaszemre.

Bac ilus? Ez? — ránt egyet a vállán. — Kicsi vóna ű bac ilonká-nak is. Ha ilyen hitvány férög az a bac ilus férög, akkor tiszteltöm én ütöt a nevenapján.

... Lám csakugyan elpusztul már ebben az országban minden tekintélytisztelő. Itt már a bacilust is csak akkor respektálnak, ha legalább akkora volna, mint egy pulikutya.